

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Metaphysicam, id est, Scientiam de Ente incorporeo, seu
transnaturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

Cap. I. An anima rationalis separata à corpore naturaliter conseruetur,
siue immortalis sit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95247](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95247)

nunt illud Sapiencia 8. *Puer eram ingeniosus, & fortius sum animam bonam; & cum essem magis bonus, veni ad corpus conquinatum.* Respondeo, hæc verba non de maiori perfectione substantiali accipienda esse, quasi diceret Salomon, se animam substantialiter perfectiorem aliis animabus fortitum fuisse, sed de maiori perfectione accidentali, & cumulati gratia, & sanctitate, vt Rabanus, Lyra, & Glossa, Interlinealis super eum locum animaduertunt.

TRACTATUS II.

De ente spirituali incompleto, siue anima rationali, quoad statum separationis.

CAPVT I.

An anima rationalis separata à corpore naturaliter conseruetur, siue immortalis sit.

ANIMAM nostram immortalem esse, & post mortem corporis æternum viuere, Aristotelici, Platonici, Pythagorei, & vniuersim omnes Philosophi, excepto Epicureorum gregè, vnanimè censuerunt. Eandem veritatem Scripturæ, Patres, & Concilia perspicuè tradunt, vt euadere ostendit præter alios Valentia prima parte disputatione tertia, quaestione prima, puncto tertio. Auctoritatem tanti habendam ratio naturalis minime confirmat. In primis enim anima nostra spiritualis est, vt suo loco ostensum manet: ergo independens à corpore, & immortalis. Secundo: sicut omnes animæ creatæ corruptibiles impediri possunt, vt non existant; ita etiam ab operando impediri possunt: qua ratione aqua ne infrigidet, ab igne prohibetur; & ignis ab aqua, ne calefaciat: atque idem de reliquis causis iudicium est: si ergo anima rationalis destrui, & ab existendo naturaliter impediri potest vi alicuius causæ creatæ, eius nimirum, quæ corpus destruit, poterit similiter non destructa impediri ab aliqua causâ creatâ, & naturali, quominus operationes sibi proprias exerceat: hoc autem est manifestè falsum: anima enim nostra quoad actus internos intellectus, & voluntatis sibi proprios soli creatori & nulli creaturæ subdita est.

Rursus tertio: animæ materiales, & corpori immerse non nisi bona corporea, & sensibilia appetunt, his solis inhiant, in his solis voluptatem sectantur: nullum enim altioris inclinationis vestigium in animabus belluinis apparet: at anima rationalis bona incorporea, & superioris ordinis experientia teste appetit: non ergo materialis, & corruptibilis est. Quarto: si anima esset mortalis, summum eius malum esset mors, vt pote quæ eam omni bono suo spoliaret: atque adeo præsens vita esset summum eius bonum: at hoc luminis rationis naturalis aperte repugnat, cum plures vitam libertati, aut famæ, aut

honestati postponant, & pro his bonis mortem non reculent: nisi autem hæc bona multoties huic vitæ præstarent, esset contra rationem eorum præ hac electio. Quinto: ipsa experientia aperte docet, nullo bono caduco, ac præsentis vitæ proprio nos satari: signum igitur est, huic vitæ aliam superesse, cuius bona nos possint satiare: haud enim credibile est, animam rationalem tam excellentis naturæ, & conditionis nullum habere bonum, quo expleri possit, nullumque finem, in quo conualescat. Huc spectat illud Augustini libro primo Confessionum capite primo. *Fecisti nos ad te, & inquietum est cor nostrum, donec perueniat ad te.* Sexto: nisi anima sit immortalis, Deus erit iniustus: boni enim in hac vita multis calamitatibus & miseriis pro honestate affliguntur: è contrario impij, & scelerati homines omnibus naturæ, & fortunæ bonis affluunt: si ergo toti condimur in tumulos, & nihil nostri superat: scelera inulta, & bona opera inhonorata manebunt. Huc spectat illud Sancti Petri apud Clementem lib. 3. *recognit. aut Deus iudex non est, aut anima immortalis est.*

Rursus septimo cum Tertulliano in libello de testimonio animæ sic argumentor: *omnibus fere, inquit, ingenta est fama post mortem cupido: longum est vetere Curtios, & Regulos, vel Græcos viros, quorum innumera elogia sunt contempta mortis propter posthumam famam: quis non hodie memoria post mortem frequentanda ista studet, vt vel literatura operibus, vel simplici laude morum, vel ipsorum sepulchrorum ambitione nomen suum seruet: unde anima hodie affectaret aliquid, quod velis post mortem, & tantopere prepararet, quo sit usura post obitum, si nihil de postero sciret? Hactenus ille. Tandem argumentor, quia contrarium dogma ex vita humana probitatem omnem, & omnem morum puritatem tollit: & è conuerso ad omnem immunditiam, impuritatem, iniustitiam, & impietatem fœna laxat: verum ergo esse non potest: veritas enim, & sapientia homines ad pietatem, & iustitiam accendit, & à vitijs auertit: alias non veritas, sed fallacia; non sapientia, sed insipientia esset. Plura alia, & quidem validissima pro catholico dogmate suppetunt argumenta, quæ tamen breuitatis causa prætermitto. Reliquum est, vt oppositis breuiter respondeam.*

Igitur pro Epicureorum sententia immortalitatem animæ rationalis negante, sit primum argumentum. Anima senescit, & ægrotat: senectutis in ea signum est, eam post multos vitæ annos in corpore emensos auro fessam fatiscere; ac neque adeo perfectè, aut viride cogitare, videre, audire, ambulare, &c. Ægritudinis in ea manifestum est indicium, quod ægrotante homine dolores patitur non modicos. Porro autem senectus, & ægritudo, morbiuè dispositiones sunt ad mortem, mortalisque subiecti sunt accidentia, vt vel in corpore patet: anima ergo est mortalis. Respondeo, animam secundum se sumptam non senescere, nec ægrotare: quare vt disputat Aristoteles primo de anima, si senex iuuenis sumeret oculum, eius anima non minus acutè cerneret, quam iuuenis cuiusuis anima. Par est ratio animæ corporis ægrotantis comparatæ ad animam hominis sani. Proinde non est, quod anima secundum se sumpta sit mortalis. Quocirca anima tantum vt coniuncta corpori, & reduplicando supra eius instrumenta, & sedes senescit, atque ægrotat: neque amplius probant cõiecturæ in argumento contrario adductæ: vnde non nisi sub ea reduplicatioe erit mortalis, & interitui obnoxia: id autem non tam

ram est, eam esse mortalem, quam corpus, illiusque organa posse interire, ac mori.

5 Secundum argumentum contrarium. Pars praefertim heterogenea separata à toto suo nequit conferuari, non mori nequit: ut liquet in manu, aut pede, aliove humani corporis membro abscisso. Atqui anima est pars hominis, eaque heterogenea: igitur separata à corpore, & consequenter à toto homine nequibit conferuari, atque adeo morietur. Respondeo, non ideo partem integram hominis, manum verbi gratia, à toto separatam interire, ac mori debere, quia utcumque pars est totius, à quo separatur: sed quia ita est pars cuiusdam totius maioris, ut sit in se totum quoddam minus, ex partibus inuicem dissolubilibus constans, nimirum ex materia prima, & anima illum informante: at anima rationalis est indivisibilis, nec constat partibus, quae possint dissolui, aut dissolutione sua obitum, ac mortem parere: haud ergo est, cur merito separationis à toto homine debeat esse morti, aut interitui subiecta.

6 Tertium argumentum. Hoc ipso, quod anima dependeat à corpore in operando, & dependebit ab illo in essendo: quo pacto creatura omnis non minus habet dependentiam à Deo quoad esse, quam quoad operari. Sed anima dependet à corpore in operando: quippe sine quo nec potest videre, nec audire, nec odorari: ergo, &c. Aut paulo aliter: si posset anima viuere, & esse extra corpus, sane & posset extra illud, ab eoque separata, videre, audire, odorari, ceterasque operationes similes exercere: consequens autem est absurdum: cum posita extra corpus careat oculis, auribus, naribus, aliisque id genus instrumentis, sine quibus nec videtur, nec auditur, nec aliud minus vitae obitur. Respondeo, & perquam facile, si anima quoad omnes suas operationes à corpore dependeret, fore quidem, ut ab eo dependeret quoad esse, & sine illo nequaquam viuere posset, aut esse: non secus atque creatura non potest sine dependentia à creatore suo viuere, aut esse; quia scilicet quoad omnes, & singulas operationes suas ab eius cooperatione, & concursu dependet. At anima rationalis non dependet à corpore quoad omnes suas operationes: multas enim habet spirituales, & eiusdem rationis cum Angelicis; quas quidem separata à corpore potest exercere: quamvis ergo aliquas habeat, penes quas dependet à corpore, uti sunt videre, audire, &c. Non ob id quoad esse, ac viuere dependebit à corpore, sed potius sine eo vitam & immortalitatem poterit sortiri.

7 Quartum argumentum. Si anima moriente corpore non moritur, cur corporis mortem, cur tecti ruinam, aut incendium, vel naufragium, aliaue pericula tantopere timeret? mors enim, & eius pericula varia non animae sunt, sed corporis, & ad hoc, non vero ad illam iuxta nos pertinent: non est ergo, quod ea metuar. Quo pacto si periclitante naue, nec nauita, nec eius bona periclitarentur; sane non esset, cur illum pericula maris terrent, aut naufragij metus sollicitaret. Respondeo, id esse proprium cuiuscunque partis, ut non solum sibi, sed etiam toti suo prospiciat, eiusque interitum, & damna praecaveat: sic aqua contra inclinationem in proprium, ac particulare bonum, sursum tamen ascendit: ad replendum utriusque vacuum, ac propter bonum vniuersi, cuius est pars quaedam. Nihil mirum ergo est, si anima appetat conseruationem totius hominis, quam veluti pars constituit, mortemque eius, atque pericula timeat, tamen moriente homine, aut in periculo,

sive discrimine aliquo posito ipsa non possit mori, aut periclitari. Haec autem ratio non procedit in nauita & nauis: haud enim nauita est in nauis, ut pars in toto, quemadmodum iuxta omnes est manifestum.

8 Quintum, ac postremum argumentum deduci solet ex variis sacrae Paginae locis. Nam Ecclesiastes cap. 3. dicitur: *vnus interitus est hominum, & iumentorum, & aqua vtriusque conditio: sicut moritur homo, sic & illa moriuntur: similiter spirant omnia, & nihil habet homo iumento amplius.* Et Sapientiae ca. 2. consimili ratione dicitur: *quia ex nihilo nati sumus, & post hoc erimus, tanquam non fuerimus.* Ac denique 1. Timoth. capite secundo de Deo praedicatur: *solus habet immortalitatem.* Haec tamen non videntur, nec contra veritatem catholicam negotium facessunt. Ad primum, & secundum est Salomonem adductis Sapientiae, & Ecclesiastes locis haud loqui ex propria persona, sed potius more concionatorio ex persona impiorum, qui ut libetius peccent securiusque in omne genus nequitiarum sese effrangent, animas esse mortales fingunt, sibi que vanissime persuadent. Ita praedicta loca interpretatur S. Thomas 1. part. quaest. 65. art. 6. ad 1. Dicit etiam potest cum Hieronymo, sermonem in iis esse non de anima solitarie, ac secundum se sumpta sed de totalitate, siue toto homine ex ea, & corpore per vtriusque unionem resultantem. Ad tertium locum ex Paulo obiectum dicendum est, non aliud eo confici, quam quod solus Deus habeat immortalitatem per essentiam: hoc autem non vetat, quominus anima sit immortalis per participationem: & quidem licet ea immortalitatis participatio debeat anima ex natura rei, nihilominus quodam sensu dici potest, eam esse immortalem per gratiam: etenim donum creationis gratia dici potest, ac debet, teste Aug. ep. 93. ad donum autem, seu beneficium creationis reduci debet ea, quae creationem naturaliter consequuntur: participatio ergo immortalitatis animae semel creatae ex natura rei conueniens, discenda est gratia; creationis utique, non redemptionis: adeoque non est, cur eatenus anima non dicatur immortalis per gratiam, uti constitutum est. Alia argumenta aduersariorum omitto, quia nullius momenti sunt: qualia enim argumenta, qualesue ratiocinationes eorum esse possunt qui negata animarum immortalitate, belluis irrationalibus ventri deditis similes se esse profitentur.

CAPVT II.

Enodantur aliqua dubia de separatione animae rationalis.

9 **Q**uaes primo, an separatio animae violenta sit; Quaestionem hanc late tractant Conimbricenses. tract. de Anima separata d. 2. & Pater Suarez ibid. lib. de anima, ac Pater Hurtado disputatione 18. de anima sect. 3. Breuiter tamen dicendum puto, animae secundum se sumptae separationem à corpore naturalem esse, & unionem etiam cum corpore ei naturalem esse: non tamen pro eodem, sed pro diuerso tempore: cum enim sit forma corporis, actus incompletus per illud complebilis, & quoad operationes sensitiuas ab eo dependeat, nec sine eo possit substantialiter generare, aut hominem nobilissimum animal producere; sane hoc ipso ei vniri aliquando postulat, ut scilicet ab eo velut subiecto perficiatur, ac compleatur, utque dependenter ab illo multis operationibus